

Els llibres de l'Any Maragall

TEXT IGNASI FRANCH

En ocasió del centenari de l'autor de «La vaca cega» s'ha publicat més d'una desena d'antologies, de reedicions i d'estudis filològics

De la mateixa manera que es mira d'aprofitar l'organització de grans esdeveniments per reurbanitzar les ciutats, les efemèrides solen ser un bon moment per dinamitzar la difusió de l'obra d'autors ja desapareguts, i per estudiar-los sota nous punts de vista. Si les celebracions dels centenaris de Mercè Rodoreda i d'Agustí Bartra van comportar interessants novetats bibliogràfiques, l'Any Maragall també ha incrementat la presència del poeta a les llibreries.

Probablement una de les publicacions destacades és l'edició popular de la *Poesia completa* que ha comercialitzat Labutxaca. Notícia destacada, serà alhora un bon tast de les *Obres completes* que està preparant Edicions 62. L'aparició dels tres volums d'aquest esperat projecte és prevista per a aquest mateix octubre.

L'alzirena Bromera aporta una selecció de poesia i prosa, *Poemes i elogis*, a cura de Pere Calonge. I Baula ha publicat dos reculls (*La vaca cega i altres poemes*, *Entre el sol, núvols i vents*) i una biografia il·lustrada amb la finalitat d'acostar la vida i obra de Maragall als lectors joves. La mateixa Baula ofereix una *Antologia poètica i altres textos* amb propostes d'activitats per a estudiants. A un públic similar s'adreça *Visions & cants* (La Galera, 2010), que inclou anotacions i propostes didàctiques de Ferran Gadea.

Quaderns Crema ha aprofitat la conjuntura per recuperar un clàssic, *El meu don Joan Maragall*, on l'eclectic Josep Pijoan recorda l'amic desaparegut.

ESTUDIS DE REFERÈNCIA

Però dos assajos semblen cridats a restar com a aportacions majors a la bibliografia maragalliana. El primer és *No et facis posar cendra. Pensament i religió en Joan Maragall* (Fragmenta, 2010). L'humanista Ignasi Moreta interpreta l'autor mitjançant tota la seva producció escrita, siguin poemes, articles, memòries o cartes. I ho fa parant especial atenció a la seva re-

POLÍTICA I PÀTRIA

Contra el centralisme

■ ■ Amb l'immortal debat de l'encaix de Catalunya dins de l'Estat espanyol en el rerefons, dos volums breus recopilen peces polítiques i patriòtiques de l'autor de *Visions & cants*. Edicions de L'Albi ha publicat *La independència de Catalunya; Labutxaca, Adéu, Espanya!*. Les opinions del poeta van estar en gran mesura relacionades amb la conjuntura històrica: si la formació i l'èxit electoral de Solidaritat Catalana van germinar en textos optimistes com «L'alçament» o «Visca Espanya!», en moments de rearmament centralista l'autor va tornar al desencís del seu contundent «La independència de Catalunya», que no va ser publicat fins a l'any 1932.

ligiositat, proposant alhora l'establiment de diversos períodes d'evolució en la vida i obra del poeta.

Moreta parteix dels inicis, d'una certa rebel·lia de ressons romàntics dominada per una constant apel·lació a la Natura, l'Art i l'Amor; i ressegueix el sotmetiment als costums burgesos que comporta el casament del poeta i la seva entrada al reaccionari *Diari de Barcelona*. Posteriorment arribaria la seva reivindicació de la paraula viva, l'assoliment de majors llibertats en l'expressió d'una cosmovisió pròpia, una major sensibilitat vers els problemes de la classe obrera, i uns anys finals més teòrics. *No et facis posar cendra* és un estudi apassionant, de lectura

Diversos analistes volen refutar la imatge de creador reaccionari i intuïtiu de l'intel·lectual barceloní.

molt àgil tot i l'erudició mostrada pel seu responsable i la complexitat d'alguns dels temes tractats.

Sam Abrams ha merescut el premi Carles Rahola d'assaig per *Llegir Maragall, ara* (Proa, 2010), un estudi llibre a llibre i poema a poema de tota una producció lírica. Aquest esquema facilita la pervivència de l'assaig, en ser molt apte com a material de consulta.

Abrams es distancia dels estudis que citen a bastament epistolaris i memòries del poeta, com *No et facis posar cendra*. Però l'estatunidenc coincideix amb Moreta a l'hora de reivindicar un Maragall que no és d'una peça ni estrictament conservador, sinó un individu heterodox capaç de criticar la religiositat imposada pels poders eclesiàstics i de prendre partit per un vitalisme sensualista i eròtic oposat a l'estoïcisme catòlic del moment. Dimensionant la tècnica de les peces, Abrams també ha volgut posar fi al tòpic de creador intuïtiu que ha condicionat la recepció de l'obra maragalliana. ▲

'NO ET FACIS POSAR CENDRA' ANALITZA LA RELACIÓ DEL POETA AMB LA FE

SAM ABRAMS I IGNASI MORETA DIMENSIONEN LA SEVA HETERODÒXIA